

LEWIS CARROLL
Η ΑΛΙΚΗ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΘΑΥΜΑΤΩΝ
ALICE'S ADVENTURES IN WONDERLAND

(1865)

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΔΙΗΓΗΣΗ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Το έμμετρο προοίμιο ενημερώνει τους αναγνώστες για την αφορμή και τη διαδικασία της σύνθεσης αυτής της ιστορίας. Τρία κορίτσια κάνουν βαριάδα με τον οικογενειακό τους φίλο που, καθώς είναι κουρασμένος από τις δικές του έγνοιες, απολαμβάνει τη φύση, τη βόλτα και τη συντροφιά των μικρών του φιλενάδων. Τότε οι μικρές επιμένουν να τους πει μια τρελή ιστορία κι αυτός τούς μιλά για ένα κοριτσάκι και τους φίλους του τα ζώα. Εκείνες κατενθουσιάζονται και δεν τον αφήνουν να διακόψει, όταν νιώθει πως η φαντασία του εξαντλείται. Έτσι, με το τέλος της βαριάδας τελειώνει και η ιστορία.

Η τελευταία στροφή αφιερώνεται στην ηρωίδα του βιβλίου και σε κάθε μικρό αναγνώστη, με την ευχή η ανάμνηση της ιστορίας να *συναντά τα όνειρά του*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ
ΚΑΤΩ ΣΤΗΝ ΤΡΥΠΑ ΤΟΥ ΚΟΥΝΕΛΙΟΥ
DOWN THE RABBIT HOLE

Ένα άσπρο κουνέλι με ανθρώπινη λαλιά, με επίσημο κουστούμι και ρολόι τσέπης εντυπωσιάζει την Αλίκη, που μια ζεστή και υγρή μέρα βρίσκεται στην ακροποταμιά μαζί με την αδερφή της. Η αδερφή της είναι προσηλωμένη στο διάβασμά της και η Αλίκη ακολουθεί το ζώο. Καθώς μπαίνει στην τρύπα της φωλιάς του, αισθάνεται ότι κατεβαίνει σ' ένα πηγάδι, ολοένα και πιο βαθιά μέσα στη γη, με βραδύτητα, ωστόσο, που της επιτρέπει να περιεργαστεί τα τοιχώματα. Είναι σαν ένα υπόγειο σπιτιού, με βιβλιοθήκες και βάζα στα ράφια. Η κάθοδος καταλήγει στην αρχή ενός μεγάλου κατασιότεινου διαδρόμου, όπου το κουνέλι – κατηγορίζοντας – έχει προχωρήσει ήδη αρκετά και, πριν χαθεί, η Αλίκη προλαβαίνει ν' ακούσει τον αγχωτικό μονόλογό του που καθυστερεί να φτάσει στη Δούμισσα.

Μόνο του πια το κορίτσι βρίσκεται σ' ένα μακρόστενο φωτεινό χωλ, με πόρτες «εφτασφράγιστες», που δεν ανοίγουν με το χρυσό κλειδί που ανακαλύπτει πάνω σ' ένα τρίποδο γυάλινο τραπεζάκι. Πιο τυχερό είναι, όταν πίσω από μια κουρτίνα, ανακαλύπτει μια μικρή

πόρτα, όπου ταιριάζει το χρυσό κλειδί, αλλά, όταν την ανοίγει, διαπιστώνει ότι ο μικρός διάδρομος δεν το χωρεί, για να περάσει στον πανέμορφο κήπο του σπιτιού. Το μυαλό της Αλίκης πηγαίνει τότε στα *πυσσόμενα τηλεσκόπια*, με τα οποία *ταυτίζεται* για λίγο, προτιμά, όμως, να δουλέψει για πιο λογικές και εφικτές λύσεις. Όταν επιστρέφει στο χωλ, βρίσκει ένα μπουκαλάκι με την επιγραφή *ΠΠΕΣ ΜΕ*. Το παιδί, αφού αποκλείει το ενδεχόμενο να είναι το υγρό *δηλητήριο*, το πίνει και γίνεται τριάντα εκατοστά με αποτέλεσμα να μην μπορεί να φτάσει το κλειδί στο τραπεζάκι! Προσπαθεί να δώσει θάρρος στον εαυτό της και βρίσκει την ευκαιρία να *αυτοαναλυθεί* και να μας *αποκαλύψει* τι πίστευε «άλλοτε» για τον εαυτό της: πως είχε δυο *πρόσωπα* και, όπως φαίνεται στη συνέχεια από τη συμπεριφορά της, το ένα είναι το πρόσωπο της *λογικής* και το άλλο της *αυθορησίας*. Όμως, υπό τις συνθήκες αυτές, σκέφτεται, ούτε για ένα πρόσωπο δεν μπορεί να μιλήσει! Αλλά, τώρα που έχει μικρύνει, προσέχει ότι κάτω από το τραπεζάκι υπάρχει ένα κουτάκι με την επιγραφή *ΦΑΕ ΜΕ*. Τρώει λοιπόν όλο το κέικ που έχει μέσα!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΛΙΜΝΗ ΤΩΝ ΔΑΚΡΥΩΝ

THE POOL OF TEARS

Η Αλίκη ψηλώνει δύομισι μέτρα, με συνέπεια όχι μόνο να μην μπορεί να φύγει από το χαμηλοτάβανο χωλ, αλλά να αισθάνεται και *απομακρυσμένη* (διάβαζε *αποξενωμένη*) από τα μέλη του σώματός της. (Ας αναλογιστούμε εκείνη τη γριζοτέσκο σκιηνή όπου το κορίτσι σκέφτεται να στείλει με το ταχυδρομείο το ζευγάρι τα μποτάκια στα πόδια της!) Το πικρόχολο χιούμορ της και ο αυτοσαρκασμός την κάνουν να ρίχνει πλημμύρα τα δάκρυα, που φτιάχνουν ποτάμι. Τότε περνά το άσπρο κουνέλι, που βιάζεται να φτάσει στη Δούκισσα και, καθώς τρομάζει όταν ακούει τη φωνή της Αλίκης και «τρέπεται σε φυγή» πετά τα γάντια και βεντάλια. Η Αλίκη τη χρησιμοποιεί για να κάνει αέρα. Αυτό που προσπαθεί να καταλάβει είναι το αν οι αλλαγές στο σώμα της επιφέρουν αλλαγές και στην προσωπικότητά της: «Ποια στο καλό είμαι! Αχ, αυτό είναι το μεγάλο πρόβλημα!», μονολογεί. Τα επιχειρήματα που χρησιμοποιεί είναι της *λογικής* Αλίκης, εν μέρει της *εις άτοπον απαγωγής*, δηλαδή «δεν έχω τα τάδε χαρακτηριστικά, δεν είμαι η τάδε», αλλά δεν καταλήγουν στο λογικό συμπέρασμα «άρα είμαι εγώ». Η Αλίκη νιώθει *αποξενωμένη* από τις ίδιες της τις γνώσεις. Η κρίση ταυτότητας που *δοκιμάζει* οδηγεί σε *αυτοκαταδίκη*, γιατί αποφασίζει να μείνει

στο υπόγειο, όσο κι αν οι δικοί της την εκλιπαρούν να ανεβεί στην επιφάνεια¹. *Επιφάνεια* σημαίνει πραγματικότητα και πραγματικότητα «καλός εαυτός», ενώ *υπόγειο* σημαίνει *κρύβομαι*, γιατί είμαι *κακή μαθήτρια, αφύσικα κοντή ή ψηλή* κλπ.

Οι εφιαλτικές αυτές σκέψεις υποχωρούν από τη στιγμή που η βεντάλια, κυρίως αυτή, αλλά και τα γάντια του κουνελιού αποδειχτήκαν *ταχυδακτυλουργικά*: γιατί, όταν η Αλίκη συνέρχεται, διαπιστώνει ότι φορά το ένα γάντι του κουνελιού και έχει μικρύνει εξήντα εκατοστά! Το κλειδί, όμως, παραμένει *άπιαστο*, όπως και το όνειρο να βγει στο περιβόλι. Τότε γλιστρά και πέφτει στη *λίμνη των δακρύων* της, που κάλυψε το μισό χωλ, όταν, δυόμι μέτρα ψηλή έλκaiγε για τα αδιέξοδά της και το «αδιαχώρητό» της! Παιδί, καθώς είναι, κι αφού το νερό είναι αλμυρό, σκέφτεται ότι βρίσκεται στις εγγλέζικες παραλίες με τις ειδυλλιακές εικόνες των παιδιών που παίζουν στην άμμο. Γρήγορα, όμως, συνέρχεται και αυτοσαρκιάζεται πάλι, μονολογώντας πως η τιμωρία της θα ήταν να *πνιγεί στα ίδια της τα δάκρυα!*

Ταλαιπωρημένη από τις σκέψεις και κουρασμένη από το κολύμπι, αποφασίζει να πιάσει κουβέντα με τον γαλλικό ποντικό που κολυμπάει εκεί κοντά. Οι αφελείς αναφορές της σε γάτες και σκύλους τον τρομάζουν και απομακρύνεται, αλλά οι υποσχέσεις της Αλίκης τον κάνουν να επιστρέψει. Στη λίμνη, εν τω μεταξύ, έρχονται να κολυμπήσουν η Πάπια, ο Παπαγάλος, ο Ντόντο, το Αετόπουλο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΜΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ ΚΑΙ ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕ ΟΥΡΑ

A CAUCUS-RACE AND A LONG TALE

Όταν βγαίνουν στην ακτή είναι βρεγμένοι και, για να στεγνώσουν, ο ποντικός τους αφηγείται σε λόγια γλώσσα την ιστορία του Γουλιέλμου του Α' του Κατακτητή. Στο τέλος της ιστορίας, όμως, οι φίλοι είναι το ίδιο βρεγμένοι όπως και πριν κι αυτό οφείλεται στο στόμφο που εμπνέει η ακατάληπτη γλώσσα. Τότε ο Ντόντο αντιπροτείνει τη συνεδρία *μαραθώνιο*: φτιάχνει ένα κύκλο, τον ορίζει ως στάδιο αγώνων δρόμου, εκεί τρέχει η παρέα, όλοι ανακηρύσσονται νικητές και επιβραβεύονται με τα ζαχαρωτά της Αλίκης· στην ίδια ο Ντόντο απονέμει ως βραβείο τη δική της δακτυλήθρα. Στη συνέχεια το ποντίκι αφηγείται

¹ «Το πήρα απόφαση. Αν είμαι η Μαϊήμπελ, θα μείνω εδώ που βρίσκομαι! Δε θα ωφελούσε να σκύψουν από ψηλά τα κεφάλια τους και να μου πουν: «Ελα ξανά πάνω, χρυσό μου! Εγώ θα κοιτάζω απλώς προς τα πάνω και θα πω: Ποια είμαι, λοιπόν; Πείτε μου πρώτα αυτό και μετά, αν μ' αρέσει το πρόσωπο που είμαι, ανεβαίνω. Αν όχι, μένω εδώ μέχρι να γίνω κάποια άλλη.

την αλλόκοτη ιστορία που εξηγεί και την αντιπάθειά του στους σκύλους: «Η *Λύσσα*, για να βρει απασχόληση, οδηγεί σε μια *δίκη παρωδία* τον ποντικό, όπου η ίδια, ως *δικαστής* και *σώμα ενόρκων*, εκδίδει καταδικαστική απόφαση εναντίον του.». Το ποντίκι δεν τελειώνει την ιστορία του, γιατί θυμώνει με τις ασυνάρτητες, κατά τη γνώμη του, παρεμβάσεις της Αλίκης και φεύγει. Η παρέα μεγαλώνει, έρχονται κι άλλα πουλιά, αλλά η απερισκεψία της μικρής να μιλά για τη γάτα της τα διώχνει από κοντά της. Λίγο από μοναξιά και λίγο από νοσταλγία για την γάτα και τον απάνω κόσμο, η Αλίκη βάζει ξανά τα κλάματα, ώσπου ακούει αλαφρά πεταχτά βήματα και νομίζει πως ξανάρχεται ο ποντικός να τελειώσει την ιστορία του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΤΟ ΚΟΥΝΕΛΙ ΣΤΕΛΝΕΙ ΣΤΗΝ ΑΛΙΚΗ ΜΙΑ ΜΙΚΡΗ ΜΠΙΛΛΙΑ

THE RABBIT SENDS A LITTLE BILL

Το κουνέλι ψάχνει, και μαζί η Αλίκη, τα γάντια και τη βεντάλια του, σ' ένα χώρο που άλλοτε ήταν το χωλ, αλλά με τη λίμνη των δακρύων έχει αλλάξει τελείως, και νομίζοντας πως η Αλίκη είναι η υπηρέτριά του Μαίρη Αν, τη διατάζει να του φέρει καινούργια από το δωμάτιό του. Η Αλίκη φοβάται το άσπρο κουνέλι και τρέχει στο σπιτάκι του, τρομοκρατημένη κιόλας από τις ενδεχόμενες ανατροπές των ισορροπιών, όταν τα ζώα θα διατάζουν τους ανθρώπους! Με τις σκέψεις αυτές μπαίνει στο δωμάτιο του λαγού, παίρνει τη βεντάλια κι ένα από τα τρία ζευγάρια γάντια και, καθώς φεύγει, ανακαλύπτει ένα μπουκαλάκι κοντά στον καθρέφτη, χωρίς ετικέτα. Συνηθισμένη πια σε νόμους που δεν υπακούουν και πολύ στη *Φυσική* γίνεται *πειραματόζωο* μόνη της. Πίνει και μεταμορφώνεται σε *τεράστια έγλειστη* στο σπίτι του κουνελιού. Την πλημμυρίζει η νοσταλγία για το σπίτι της και την ισορροπία των καταστάσεων και *αυτοσαρκάζεται*, καθώς αναλογίζεται πως τα παραμύθια αποδεικνύονται αληθινά! Το κενό δράσης αναπληρώνουν οι σκέψεις της ηρωίδας: «Την περιπέτειά της θα τη γράψει η ίδια, όταν θα μεγαλώσει ... Θα μεγαλώσει όμως; Κι αν δεν μεγαλώσει δεν θα γίνει γριά, αλλά, έτσι δε θα 'χει συνέχεια και μαθήματα;» Από τις αυθόρμητες αφελείς αυτές σκέψεις τη βγάζει η πραγματικότητα: «Εδώ δε χωράω εγώ, θα χωρέσουν τα βιβλία;»

Στο μεταξύ, το κουνέλι φωνάζει άγρια τη Μαίρη Αν, δηλ. την Αλίκη, και προσπαθεί να μπει στο δωμάτιό του, αλλά χωρίς αποτέλεσμα, αφού τον εμποδίζει ο αγκώνας της. Η Αλίκη αντιστέκεται στην πολιορκία του κουνελιού, γιατί δεν έχει συνειδητοποιήσει ότι τώρα είναι γίγαντας και δεν κινδυνεύει από κανένα! Οι σκηνές που ακολουθούν – κωμικές και τραγικές ταυτόχρονα – προκαλούν φόβο και γέλιο:

1. Όταν αποτυγχάνει το κουνέλι ν' ανοίξει την πόρτα, πηγαίνει να μπει από το παράθυρο, αλλά τον εμποδίζει το τεράστιο χέρι, υποχωρεί και πέφτει σε υπόστεγο με τζάμια, που σπάνε! Η Αλίκη νομίζει πως εκεί κοντά είναι *θερμοκήπιο* με αγγούρια.
2. Το ίδιο παθαίνει και η Πατ, η Κουτόχηνα, που το κουνέλι την καλεί για ενίσχυση.
3. Μετά τις διαβουλεύσεις με άλλα ζώα έρχεται με το καρτσάκι η Μπίλιω η σάβρα. Όταν την κατεβάζουν από την καμινάδα για να δει τι συμβαίνει στο δωμάτιο με το θεόρατο χέρι, η Αλίκη δίνει μια κλωτσιά και η Μπίλιω βρίσκεται έξω στο φράχτη απότομα.
4. Τότε το κουνέλι διατάζει να κάψουν το σπίτι, ακούγεται η απειλή της Αλίκης για την εμφάνιση της Ντίνας και πέφτει θανάσιμη σιωπή.
5. Πέφτει πάλι θανάσιμη σιωπή, όταν η Αλίκη υψώνει τη φωνή, για να σταματήσουν να ρίχνουν πετραδάκια!

Αλλά τα πετραδάκια, αντί να χτυπήσουν την Αλίκη, μεταμορφώθηκαν σε μικρά κείκι, που τα δοκίμασε και άρχισε να μικραίνει. Έτσι μπόρεσε να βγει και να βρεθεί ανάμεσα σε πλήθος ζώων που την περίμεναν επιθετικά. Εκεί ήταν και η Μπίλιω που έπινε το κονιάκ της για να συνέλθει! Μικρή καθώς ήταν τώρα, έτρεξε στο δάσος για να σωθεί και να οργανωθεί, για βρει το κανονικό της ύψος και να βρει το περιβόλι. Καθώς προσπαθούσε να βρει λύση, πέφτει πάνω σ' ένα κουτάβι, που της φάνηκε σαν άλογο κάρου! Για λίγο παίζει μαζί του, χωρίς αυτό να τη βλέπει κι, όταν κουράζεται, η Αλίκη το βάζει στα πόδια! Σκέφτεται, όμως, πως θα ήθελε να το εκπαιδεύσει, αλλά για να γίνει κάτι τέτοιο, έπρεπε να αποκτήσει το κανονικό της ύψος· άρα, κάτι έπρεπε να πει ή να φάει, αλλά «τι»;

Ανάμεσα στα λουλούδια και τα χόρτα ήταν και το μανιτάρι! Η Αλίκη το περιεργάστηκε απ' όλες τις μεριές και ανακάλυψε πως πάνω του καθόταν μια κάμπια και κάπνιζε το ναργιλέ της!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΑΠΟ ΜΙΑ ΚΑΜΠΙΑ

ADVICE FROM A CATERPILLAR

Η κάμπια τη ρωτά «ποια είναι», αλλά η Αλίκη δυσκολεύεται να απαντήσει, μετά τις αυξομειώσεις της που τώρα τις ονομάζει *μεταμορφώσεις* και περιμένει να κατανοήσει τη δύσκολη θέση της το ζώυφιο που *μεταμορφώνεται* σε χρυσαλλίδα και πεταλούδα. Η κάμπια, μολονότι απότομη και δηκτική, πλησιάζει την Αλίκη και την υποστηρίζει ψυχολογικά, δίνοντάς της δυο συμβουλές· η πρώτη συμβουλή είναι η ψυχραιμία, κι όταν

η μικρή εκμυστηρεύεται πως οι σωματικές αλλαγές επιφέρουν απώλεια μνήμης. Απόδειξη ότι στο «Τραγούδι του Ουίλιαμ», δεν θυμάται τα σωστά λόγια και ... «αναποδογυρίζει», π. χ. τον γέρο φαγά. Η κάμπια μελετά την περίπτωση της Αλίκης, κι όταν τη βλέπει να αντιδρά στο ύψος που της προτείνει, της δίνει μια δεύτερη συμβουλή: «να τρώει τότε από την αριστερή και τότε από τη δεξιά πλευρά λίγο μανιτάρι».

Τώρα οι αλλαγές είναι ακόμη πιο οδυνηρές. Όταν μικραίνει το πηγούνι της χτυπά πάνω στο γόνατο και δεν μπορεί να φάει και όταν μεγαλώνει, ο λαιμός της φτάνει έξω από τα φυλλώματα των δέντρων. Εκεί βρίσκει το περιστέρι που ψάχνει μέρος να γεννήσει τα αυγά του, το οποίο όμως, την αποφεύγει, γιατί α) ο λαιμός της Αλίκης είναι πολύ μακρύς και β) του δηλώνει ότι της αρέσουν τα αυγά ... Η παρεξήγηση, ωστόσο, λύνεται γρήγορα. Τρώγοντας, στη συνέχεια, λίγο μανιτάρι από το αριστερό χέρι και λίγο από το δεξί επανέρχεται στο κανονικό της ύψος και ψάχνει να βρει το περιβόλι ...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ ΓΟΥΡΟΥΝΙ ΚΑΙ ΠΙΠΕΡΙ PIG AND PEPPER

Η τύχη της το φέρνει να βρεθεί πάλι σ' ένα μικρό σπίτι, όπου συμβαίνουν τα εξής παράδοξα:

1. Το ψάρι, υπηρέτης της βασίλισσας επιδίδει πρόκληση στον βάτραχο, τον υπηρέτη της Δούκισσας.
2. Στο εσωτερικό του σπιτιού επικρατεί γενική ακαταστασία και ανησυχία. Η Δούκισσα ταχταρίζει το μωρό της κι εκτός από τη μαγείρισσα και τον γάτο του Τσεσάιαρ, οι υπόλοιποι φταρνίζονται από το πολύ πιπέρι που ρίχνει στα φαγητά.
3. Η μαγείρισσα εσφενδονίζει ό, τι βρει εναντίον της Δούκισσας που ατάραχη ταχταρίζει το μωρό, λέγοντάς του τραγουδάκια που αφηγούνται την τωρινή κατάσταση του μωρού.
4. Η Δούκισσα αφήνει το μωρό στην αγκαλιά της Αλίκης, για να ετοιμαστεί για το πάρτι της βασίλισσας. Η Αλίκη ανακαλύπτει ότι είναι γουρουνάκι και το αφήνει να φύγει στο δάσος.
5. Ο Γάτος έχει ιδιαιτερότητες: γελά συνέχεια κι όταν φεύγει, χάνεται πρώτα η ουρά, έπειτα το υπόλοιπο σώμα και τελευταίο το χαμόγελο.

6. Ο Γάτος της δίνει πληροφορίες για τα όντα της περιοχής, που είναι όλα, κατά τη γνώμη του τρελά. Της δίνει πληροφορίες για τον Μαρτιάτικο Λαγό και για τον Καπελά και σε ποια κατεύθυνση είναι το σπίτι του καθενός.
7. Η Αλίχη νοιώθει την περιέργεια να ακολουθήσει το δρόμο για το σπίτι του μαρτιάτικου λαγού. Γιατί άραγε ο λαγός να λέγεται έτσι, αφού το ημερολόγιο έδειχνε Μάιο;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ
ΤΟ ΤΣΑΪ ΤΩΝ ΤΡΕΛΩΝ
A MAD TEA-PARTY

Μπροστά στο σπίτι του μαρτιάτικου λαγού είναι στρωμένο ένα τραπέζι με πολλά σερβίτσια τσαγιού και στη μια του άκρη στριμώχνονται ο Καπελάς, ο Μαρτιάτικος Λαγός και ο Τυφλοπόντικας. Την ψυχρή υποδοχή διαδέχεται ένα κλίμα οικειότητας, όταν αρχίζουν τα «γλωσσικά πειράματα» σύνταξης – ισοδύναμες συντάξεις θα τις ονομάζαμε - και εκφωνείται ένα αίνιγμα χωρίς λύση: «Τι κοινό μπορεί να έχει ένα τραπέζι κι ένας κόρακας». Στα μυστήρια του Μαρτιάτικου Λαγού και του άλυτου αινίγματος προστίθενται και άλλα: το τρίτο, το ρολόι του Καπελά μετρά μέρες αντί ώρες. Τότε ανοίγει μια μεγάλη συζήτηση για την έννοια και την υπόσταση του Χρόνου.

Για την Αλίχη ο χρόνος αξίζει σε σχέση με τις δραστηριότητες, τις ανάγκες του οργανισμού, τη δεξιοτεχνία στη μουσική. Για τα όντα αυτά η σχέση με το χρόνο είναι εντελώς προσωπική. Φαίνεται ότι ο Μαρτιάτικος Λαγός τον ελέγχει – σύμφωνα με τη θεωρία του, αν κάποιος τα 'χει καλά με το χρόνο, αυτός μπορεί να επιμηκύνει τις ευχάριστες καταστάσεις και να μειώσει τη διάρκεια των δυσάρεστων καταστάσεων. Το τέταρτο μυστήριο, το μεγάλο τραπέζι με τα πολλά σερβίτσια, λύνεται, όταν ο Καπελάς διηγείται την τιμωρία που του επέβαλε η Βασίλισσα Κούπα. Τραγουδούσε πιθανό παράφωνα το τραγούδι «Πέτα ... πέτα» κι εκείνη διέταξε να τον αποκεφαλίσουν. Έτσι, ο χρόνος σταμάτησε στην ώρα του τσαγιού κι η παρέα δεν έχει καιρό ούτε να πλύνει τα σερβίτσια, ούτε να τ' αλλάξει και γι' αυτό μετακινούνται πάντοτε με φορά προς τα άδεια και καθαρά.

Από τη μελαγχολία της θλιβερής αυτής ιστορίας αναλαμβάνει να βγάλει τη συντροφιά ο τυφλοπόντικας μ' ένα δικό του παραμύθι: «Τρεις αδερφές βρίσκονται σ' ένα πηγάδι με σιρόπι. Αν και βρισκόταν στο βάθος του πηγαδιού, τραβούσαν πράγματα που άρχιζαν από Π ...». Η Αλίχη ζητά να της δικαιολογήσουν αυτή τη δραστηριότητα και ο

Καπελάς αγριεύει και την προσβάλλει, που δεν καταλαβαίνει τη μεταφορική σημασία της φράσης «τραβούσαν λέξεις που άρχιζαν από Π». Καθώς έφευγε, είδε σ' ένα δέντρο μια πόρτα που ήταν η είσοδος στο μακρόστενο χαμηλοτάβανο χωλ με το τραπεζάκι και το χρυσό κλειδί, που όταν το χρησιμοποίησε για να ξεκλειδώσει την «ποντικιότρουπα» βρέθηκε στον κήπο με τα σιντριβάνια ...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ
ΤΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟ ΚΡΟΚΕ
THE QUEEN'S CROQUET-GROUND

Η Αλίκη αντικρίζει τους κηπουρούς Δύο, Πέντε και Εφτά να βάζουν μια άσπρη τριανταφυλλιά κόκκινη, γιατί φοβούνται μήπως τους αποκεφαλίσει η Βασίλισσα. Σε λίγο αρχίζει η παρέλαση των τραπουλόχαρτων, που εμφανίζονται με την εξής σειρά:

- α) δέκα στρατιώτες κρατούν σπαθιά,
- β) δέκα αυλικοί με καρό στολές
- γ) δέκα βασιλόπουλα με στολές κούπες
- δ) οι προσκεκλημένοι Βασιλιάδες και Βασίλισσες
- ε) Ο Βαλές Κούπας με τη χρυσή κορώνα
- στ.) Ο Βασιλιάς και η Βασίλισσα Κούπες.

Το μάτι της βασίλισσας πέφτει στην Αλίκη που απαντάει στις ερωτήσεις της χωρίς να φοβάται και σώζει τους τρεις κηπουρούς από θάνατο, όταν της λένε τι παράπτωμα έχει κάνει. Καταδίκη σε θάνατο αντιμετωπίζει και η Δούκισσα, αλλά καθυστερεί να εμφανιστεί. Η Βασίλισσα καλεί την Αλίκη σε αγώνα κρικετ, όπου όμως όλα τα σύνεργα του παιχνιδιού είναι ζωντανά. Οι σιαντζόχοιροι είναι μπάλες, τα φλαμένιο μπαστούνια, οι στρατιώτες διπλωμένοι σχηματίζουν αφίδες. Κανόνες δεν υπήρχαν, οι παίχτες έπαιζαν όλοι μαζί, ακούγοντας κάθε τόσο τις απειλές της Βασίλισσας. Όλα τούτα έκαναν το παιχνίδι πολύ δύσκολο και την Αλίκη να θέλει να το βάλει στα πόδια, ώσπου ο Γάτος του Τσεσάιαρ κινδυνεύει να αποκεφαλισθεί, εξ αιτίας του προκλητικού του βλέμματος. Ο Γάτος κοιτάζει κατάματα τον Βασιλιά και γι' αυτό πρέπει να τιμωρηθεί. Πώς όμως, αφού φαίνεται μόνο το κεφάλι του; Η Αλίκη προτείνει να κληθεί η Δούκισσα, η κυρία του Γάτου, για να αποφασίσει. Όταν ο Δήμιος φεύγει να φέρει τη Δούκισσα από τη φυλακή, ο Γάτος είχε εξαφανιστεί με τον δικό του μυστηριώδη τρόπο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ
Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΨΕΥΤΟΧΕΛΩΝΑΣ
THE MOCK TURTLE' S STORY

Η Δούκισσα βγαίνει από τη φυλακή πιο νέα και η Αλίκη αποδίδει την αλλαγή στο φαγητό των κρατουμένων, που μπορεί να μην περιέχει καθόλου πιπέρι! Γι' αυτό και δεν χάνει η μικρή την ευκαιρία να αναπτύξει ένα σύντομο δοκίμιο για την επίδραση του διαιτολογίου στον οργανισμό και τον ψυχισμό του ανθρώπου. Ιδιαίτερα διαχτυτική η Δούκισσα και παρά το κοινό της γνώρισμα με την Αλίκη να εμβαθύνει και αυτή στην αθέατη όψη των πραγμάτων, της γίνεται βαρετή, ενοχλητική συντροφιά για τρεις λόγους: α) είναι άσχημη (*αισθητική*), β) το μυτερό της πιγούνι πιέζει τον ώμο του κοριτσιού (*σώμα*) και γ) βρίσκει ακόμη και στον πιο παράλογο λεκτικό συνδυασμό ή σε ανυπόστατες πληροφορίες ηθικό δίδαγμα. ή σε απλές διαπιστώσεις ηθικό δίδαγμα (*Ηθική & Φιλοσοφία*). Αν απομονώσουμε, ωστόσο, τις φράσεις αυτές από τον *ηθικό καταναγκαστικό δεσμό* στον οποίο τις υποβάλλει, θα διαπιστώσουμε ότι διακρίνονται για τον λυρισμό τους², την ευφυΐα³ και τη σοφία τους⁴.

Ωστόσο, όλα τούτα τα πνευματικά δώρα κουράζουν το κορίτσι που δέχεται με ανακούφιση την απομάκρυνση της Δούκισσας από τη Βασίλισσα. Η τελευταία του προτείνει να συνεχίσουν τον αγώνα μαζί. Η Βασίλισσα θυμώνει με όλους, τους απειλεί με αποκεφαλισμό κι όταν πια κουράζεται παραπέμπει τη συμπαικτριά της στην Ψευτοχελώνα, για να της πει την ιστορία της. Εκεί τη συνοδεύει ο Γρύπας. Σαν κανονική χελώνα που ήταν κάποτε πήγαινε στο σχολείο κοντά στη θάλασσα, όπου δασκάλα τους ήταν μια Νεροχελώνα, αλλά τα παιδιά την φώναζαν Χελώνα Ξηράς, επειδή ήξερε τα πάντα. Η Ψευτοχελώνα μιλά για τα μαθήματα στο *Αναλυτικό Πρόγραμμα* του σχολείου της *Θάλασσας*, τα οποία παρωδούν τα αντίστοιχα του ημερήσιου κανονικού σχολείου της Αλίκης, εφ' όσον αρκεί ν' αλλάχτεί έστω και ένα γράμμα, για να βγει ένα νόημα διαφορετικό και περιπαιχτικό⁵. Παρόμοιο τέχνασμα συμβαίνει και στα μαθήματα των Κλασικών, όπου ο

² «Ω η αγάπη, ω η αγάπη! Αυτή είναι που κάνει τη Γη να γυρίζει!». L. Carroll, *Η Αλίκη στη χώρα των θαυμάτων & μέσα από τον καθρέφτη*, μτφρ.: Παυλίνα Παμπούδη, β' έκδοση, εκδ. Printa, Αθήνα 2007, σελ. 111.

³ «Εσύ το νόημα μόνο να προσέξεις και θα προσέξουν μόνες τους οι λέξεις», ό. π.

⁴ «Ποτέ μη φαντάζεσαι πως είσαι άλλο από αυτό που μπορεί να φαίνεται στους άλλους πως είσαι ή πως θα μπορούσες να ήσουν άλλο απ' αυτό που θα 'θελες να 'χε φανεί στους άλλους πως ήσουν.»

⁵ «Κατ' αρχήν μαθαίναμε φυσικά να Γρίφουμε και να Διατάζουμε», απάντησε η Ψευτοχελώνα: «και μετά, τις διάφορες πράξεις της Αριθμητικής – Πρόσθεση, Αφαίμαξη, Πολυασχημισμό και Διέγερση», ό. π., σελ. 119.

Γρύπας παρακολουθεί τα *Λαπωνικά* και την *Ελεεινογραφία*. Ειδικός λόγος επίσης γίνεται για το ωρολόγιο πρόγραμμα του σχολείου, όπου κάθε μέρα παρουσιάζεται με διαφορετική διάκριση ωρών και σε μια πορεία φθίνουσα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ
ΟΙ ΚΑΝΤΡΙΑΙΕΣ ΤΩΝ ΑΣΤΑΚΩΝ
THE LOBSTER QUADRILLE

Η Ψευτοχελώνα μαθαίνει στην Αλίχη πώς χορεύουν οι αστακοί τις *καντρίλιες*. Φώκιες και χελώνες φτιάχνουν δυο σειρές κατά μήκος της παραλίας. Καθεμιά προχωρά δυο βήματα με καβαλιέρο ένα αστακό, που τον αλλάζει στη συνέχεια και επιστρέφει στη σειρά της. Η πρώτη φιγούρα καταλήγει με βουτιά στη θάλασσα και επιστροφή στη στεριά. Ύστερα χορεύουν ο Γρύπας και η Ψευτοχελώνα – αυτή τραγουδά, κιόλας, το τραγούδι για το σαλιγκάρι που η σουπιά επιμένει να το βάλει στο χορό. Συνειρμικά η κουβέντα στρέφεται στη σουπιά, που η Αλίχη την ξέρει σαν θαλασσινό νοστιμότατο έδεσμα, ενώ τα ζώα μάς τη συστήνουν σαν ζωντανό οργανισμό που έχει τη δική του την παράδοση μέσα στους μύθους της Γένεσης⁶ του βασιλείου των ζώων και, φυσικά, τη δική του αποστολή. Κάποια στιγμή έρχεται και η σειρά της Αλίχης να πει τη δική της ιστορία για τα τραγούδια που τα απαγγέλλει με διαφορετικά λόγια: πράγμα που διαπιστώνει και η παρέα της, όταν της αναθέτει με «δασκαλίστικη» αυστηρότητα να πει το τραγούδι «Αυτή είν' η φωνή του τεμπέλη». Η Αλίχη, επηρεασμένη από τις σκηνές του χορού των αστακών με τις υπέροχες κινήσεις και τους συνδυασμούς, βάζει τον αστακό να μιλά, με αποτέλεσμα να μην αναγνωρίζει η συντροφιιά της το τραγούδι. Τότε η Ψευτοχελώνα λέει το *δακρύβρεχτο* τραγούδι για τη «Χελωνόσουπα», που θα το τραγουδούσαν και οι τρεις μαζί, αν δεν ακουγόταν η αναγγελία μιας δίκης που γίνεται στο περιβόλι-δικαστήριο. Ο Γρύπας και η Αλίχη φεύγουν για να την παρακολουθήσουν.

Στην ερώτηση της Αλίχης για άλλα μαθήματα η Ψευτοχελώνα απαντά: «Χμ, μαθαίναμε *Υστερία* [...] «*Υστερία*, *Αρχαία* και *Σύγχρονη*, καθώς και *Αγαιογραφία* [...] Ο δάσκαλος του *Σχεδόν* [...] μας μάθαινε *Σκέρτσο*, *Σχεδόν* και *Ελεεινογραφία*». Ό. π.

⁶ «πως οι σουπιές πήγαν τελικά να χορέψουν ... δεν μπόρεσαν να τα κατεβάσουν στη σωστή τους τη θέση.», ό. π., σελ. 125.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ
ΠΟΙΟΣ ΕΚΛΕΨΕ ΤΙΣ ΤΑΡΤΕΣ
WHO STOLE THE TARTS?

Ο Βαλές Κούπα αντιμετωπίζει την κατηγορία ότι έκλεψε τις τάρτες της Βασίλισσας, που βρίσκονται, ωστόσο, λαχταριστές, σ' ένα μεγάλο δίσκο μπροστά στους δικαστές. Στη δίκη αυτή η Αλίχη αναγνωρίζει, καμαρώνοντας για τις γνώσεις της, τον *Δικαστή* και τους *Ενόρκους* και συναντά πλάσματα γνωστά της από τις προηγούμενες περιπέτειές της. Το άσπρο κουνέλι είναι ο κήρυκας,, η Μπίλιω η Σαύρα ένας από τους δώδεκα ενόρκους, ο Καπελάς, η μαγείρισσα και η Αλίχη μάρτυρες. Η δίκη εξελίσσεται σε παρωδία, καθώς οι κωμικές σκηνές διαδέχονται η μια την άλλη και ακυρώνουν το δέος για τον δικαστή. Κοινό χαρακτηριστικό των μαρτυριών είναι ότι δεν καταθέτουν τίποτα που να αποτελεί επιβαρυντικό στοιχείο για τον κατηγορούμενο. Ο καπελάς έρχεται με την παρέα του και τα σύνεργα του τσαγιού, και αυτό που διασκεδάζει είναι οι *ατάκες* του, η μαγείρισσα αγνοεί παντελώς την εξουσία του δικαστή και της βασίλισσας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ
Η ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΤΗΣ ΑΛΙΚΗΣ
ALICE'S EVIDENCE

Η υψηλή Αλίχη παρασύρει τους ενόρκους και, μέχρι να τους ξαναβάλει στη θέση τους, η δίκη διακόπτεται. Για την υπόθεση, όμως, δεν γνωρίζει τίποτα και ο Βασιλιάς ταλαντεύεται ανάμεσα στη δική του κρίση, σύμφωνα με την οποία η δήλωση της Αλικής είναι *αξιόλογη* και τη γνώμη της Βασίλισσας που τη βρίσκει *αναξιόλογη*. Τότε αποφασίζεται να εκδιωχθεί η μάρτυρας από το δικαστήριο λόγω του ύψους της, σύμφωνα με έναν επινοημένο μάλλον *κανονισμό*, στον οποίο αρνείται να πειθαρχήσει. Την ένταση χαλαρώνει το άσπρο κουνέλι που προσκομίζει το ποίημα ενός κρατουμένου, ανόητο, κατά την Αλίχη και τη γνώμη της δέχεται με ανακούφιση ο δικαστής· και, επί πλέον, κάποιοι στίχοι ενισχύουν την πεποίθηση ότι ο Βαλές Κούπα είναι αθώος και κάποιοι άλλοι αποτελούν υπονοούμενα του δύστροπου χαρακτήρα της Βασίλισσας.

Κι ενώ ο Βασιλιάς καλεί τους ενόρκους να εκδώσουν την απόφασή τους, εκείνη απαιτεί κατ' ευθείαν την καταδίκη του! Η μεσολάβηση της Αλικής την εξαργιώνει και διατάζει να την *αποκεφαλίσουν*, αλλά την προοιαλεί και μαζί μ' αυτήν τα τραπουλόχαρτα που

της επιτίθενται! Ό, τι ένωθε, όμως, να πέφτει στο κεφάλι της δεν ήταν παρά τα φύλλα από τα δέντρα και καθώς ξυπνούσε, που τώρα τα μάζευε από το πρόσωπο και τα μαλλιά της η αδερφή της ...